

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 99/2017-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. februára 2017 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ludmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Šramkom, Moyzesova 12, Brezno, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Brezno v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Cb 2/2006 a jeho uznesením z 8. apríla 2014 a postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 41 Cob 384/2014 a jeho uznesením z 28. apríla 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. júla 2015 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Šramkom, Moyzesova 12, Brezno, vo veci

namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Brezno (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Cb 2/2006 a jeho uznesením z 8. apríla 2014 (ďalej len „napadnuté uznesenie okresného súdu“) a postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 41 Cob 384/2014 a jeho uznesením z 28. apríla 2015 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“). Predmetom konania pred všeobecnými súdmi bolo rozhodovanie o žalobe navrhovateľa o zaplatení ďalej špecifikovanej pohľadávky; sťažovateľ bol v tomto konaní v postavení odporcu. Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o sťažnosti sťažovateľa, ktorou namieta porušenie svojich práv v sťažnosti označenými rozhodnutiami všeobecných súdov o trovách konania.

Zo sťažnosti vyplýva, že „Okresný súd v Brezne v konaní 7Cb/2/2006 rozhodol dňa 8. 4. 2014 osobitným uznesením o trovách konania tak, že navrhovateľovi priznal trovy konania podľa zásady úspechu vo veci - teda zodpovednosti za výsledok. Uvedené rozhodnutie prvostupňového súdu napadol odvolaním odporca (sťažovateľ, pozn.) dňa 24. 4. 2014, pričom okrem iného vytykal prvostupňovému súdu že rozdielne aplikoval uvedenú procesnú zásadu v predchádzajúcom rozhodnutiach o trovách konania v tej istej veci pred zrušovacím rozhodnutím NS SR v dovolacom konaní.“.

Sťažovateľ ďalej v sťažnosti uvádza, že „Krajský súd ako súd odvolací potvrdil právny názor prvostupňového v Brezne o trovách konania uznesením 41 Cob/384/2014 zo dňa 28. 4. 2015 t. j. zásada zodpovednosti za výsledok /zásada úspechu/, ale nikde v odôvodnení sa odvolací súd nevysporiadal s námietkou, prečo sa odchyľil od pôvodnej aplikácie tejto zásady použitej rovnako vo svojom rozhodnutí č. k. 41 Cob/229/2009 dňa 26. 5. 2010, keď vtedy úspešnému odporcovi pri plnom úspechu vo veci trovy konania nepriznal!“.

Sťažovateľ považuje napadnuté uznesenie krajského súdu „za nezákonné a jeho odôvodnenie je nepresvedčivé a nedostatočné“.

Sťažovateľ namieta, že všeobecné sudy «ktoré rozhodovali v uvedenej veci o trovách konania teda nepoužili „rovnaký meter“ na navrhovateľa a odporcu pri svojom rozhodovaní. V prípade 1. úspechu odporcu, t. j. keď vec bola právoplatne ukončená v prospech odporcu nepriznali uplatnené trovy konania odporcovi, hoci mal plný úspech vo veci /odvolací súd priznal odporcovi len trovy odvolacieho konania/, ale následne po zrušovanom rozhodnutí NS SR v dovolacom konaní - teda keď bol úspešný navrhovateľ, trovy konania jemu priznané boli s poukázaním na uvedenú procesnú zásadu úspechu v spore.».

Sťažovateľ v tejto súvislosti namieta, že „[h]oci na túto skutočnosť odporca poukázal vo svojom odvolaní z 24. 4. 2014, odvolací súd sa v odôvodnení znesenia z 28.4.2015 s ňou nijako nevysporiadal a z odôvodnenia uvedeného uznesenia KS v Banskej Bystrici nevyplýva prečo v tej istej veci odvolací súd / dokonca ten istý senát / rozhodol inak o trovách konania / z hľadiska aplikácie zásady úspechu vo veci / pred rozhodnutím NS SR o dovolaní a inak po zrušovanom rozhodnutí NS SR t. j. v prvom prípade úspešnému odporcovi trovy konania nepriznal / resp. sa stotožnil s právnym názorom prvostupňového súdu / a v druhom prípade už úspešnému navrhovateľovi trovy konania priznal / resp. stotožnil sa s právnym názorom prvostupňového súdu o trovách konania/.“.

Sťažovateľ namieta, že mu všeobecné sudy odňali «ústavné právo na spravodlivé konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd. Ide o právo účastníka konania na také rozhodnutie a odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré dáva odpovede na právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s konaním. Iba takéto rozhodnutie je preskúmateľné a účastníkovi umožňuje posúdiť postup súdu. Obidva rozhodnutia súdov sťažovateľ považuje za nezákonné, nepreskúmateľné, nepresvedčivé, náležite neodôvodnené. Za porušenie ústavného práva na spravodlivý proces sa považuje i nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Vzhľadom na rozdielnú aplikáciu súdov procesnej „zásady úspechu“ v uvedenej veci podľa toho či bol úspešný navrhovateľ alebo odporca pri rozhodovaní o trovách konania ktorú sudy vôbec nevysvetlili ani neodôvodnili vo svojich rozhodnutiach, máme za to že nebol zachovaný ani princíp právnej istoty.».

Na základe týchto skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR postupom a rozhodnutím

I. Okresného súdu v Brezne, Kuzmányho ul. 4, 977 01 Brezno č. k. 7 Cb 2/2006 z 8. 4. 2014 a

II. Krajského súdu v Banskej Bystrici, Skuteckého ul. 7, 974 87 Banská Bystrica č. k. 41 Cob/384/2014 zo dňa 28. 4. 2015 porušené bolo.

2. Rozhodnutia

I. Okresného súdu v Brezne, Kuzmányho ul. 4, 977 01 Brezno č. k. 7 Cb 2/2006 z 8. 4. 2014 a

II. Krajského súdu v Banskej Bystrici, Skuteckého ul. 7, 974 87 Banská Bystrica č. k. 41 Cob/384/2014 zo dňa 28. 4. 2015

sa zrušujú a vec sa vracia Okresnému súdu v Brezne aby o nej konal a znova rozhodol.

3. Okresný súd v Brezne a Krajský súd v Banskej Bystrici sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť sťažovateľovi trovy konania do 30 dní od právoplatnosti nálezu na účet právneho zástupcu sťažovateľa vo výške 296,44.- Euro /2 úkony + RP – prevzatie veci, podanie sťažnosti – 2x /139,83 +8,39/.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd

každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.1 K namietanému porušeniu sťažovateľom označených práv napadnutým uznesením okresného súdu

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Sťažovateľ namieta porušenie svojich práv napadnutým uznesením okresného súdu. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľ využil svoje právo podať proti napadnutému uzneseniu okresného súdu odvolanie, o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľa v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu a zakladá dôvod na odmietnutie sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

II.2 K namietanému porušeniu sťažovateľom označených práv napadnutým uznesením krajského súdu

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd si pri výklade práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na spravodlivé súdne konanie, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou

medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

Úlohou ústavného súdu bolo posúdiť, či napadnutým uznesením krajského súdu, ktorým potvrdil napadnuté uznesenie okresného súdu o trovách konania, boli porušené označené práva sťažovateľa.

Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva uzneseniami okresného súdu a krajského súdu o trovách konania. Jeho argumentácia spočíva primárne v jeho nespokojnosti s tým, že všeobecné súdy *«nepoužili „rovnaký meter“ na navrhovateľa a odporcu»*. Ťažiskom argumentácie sťažovateľa je skutočnosť, že v predchádzajúcom priebehu konania mu ako úspešnému účastníkovi konania všeobecné súdy náhradu trov konania nepriznali. Naopak, po zmene rozhodnutí všeobecných súdov vo veci samej sa stal sťažovateľ neúspešným účastníkom a bol zaviazaný na náhradu trov konania podľa zásady úspechu v spore.

Z napadnutého uznesenia krajského súdu vyplýva, že *„... žalobca sa návrhom na začatie konania zo dňa 28. 10. 2005 proti odporcovi domáhal zaplattenia sumy*

41.709,97 Eur (1.256.554,60 Sk) s príslušenstvom titulom zaplataenia provízie na základe Zmluvy o nevýhradnom obchodnom zastúpení č. LBX/001/2001 uzavretej medzi účastníkmi konania dňa 02. 04. 2001 a zaplataenia odstupného podľa § 669 Obchodného zákonníka.

... Následne okresný súd v predmetnej veci opätovne rozhodol rozsudkom č. k. 7 Cb 2/2006-513 zo dňa 27. 06. 2013, ktorým žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 41.709,97 Eur... t. j. žalobe žalobcu v celom rozsahu vyhovel. Na základe podaného odvolania žalovaným Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č. k. 41 Cob/255/2013-670 zo dňa 29. 01. 2014 rozsudok okresného súdu č. k. 7 Cb 2/2006-513 zo dňa 27. 06. 2013 potvrdil... t. j. bol v predmetnom konaní plne úspešný žalobca. V tomto prípade súd je povinný v novom rozhodnutí rozhodnúť znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania... Súd je teda povinný rozhodnúť nielen o trovách konania vzniknutých po vydaní zrušujúceho rozhodnutia dovolacím súdom, ale aj o trovách pôvodného konania, t. j. odvolacieho aj dovolacieho konania podľa zásady úspechu účastníkov v konaní.

... Po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku okresného súdu č. k. 7 Cb 2/2006-513 zo dňa 27. 06. 2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41 Cob/255/2013-670 zo dňa 29. 01. 2014 okresný súd napadnutým uznesením č. k. 7 Cb/2/2006-688 zo dňa 08. 04. 2014 rozhodol o náhrade trov prvostupňového, odvolacieho a dovolacieho konania podľa § 142 ods. 1 O. s. p., § 224 ods. 1 a 4 O. s. p. a § 243b ods. 5, prvej vety O. s. p. tak, že na ich náhradu zaviazal žalovaného...

... Proti uzneseniu okresného súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný.

... Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, vec prejednal podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a napadnuté uznesenie okresného súdu v časti výroku, ktorou žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy prvostupňového konania ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil, v časti výroku, ktorou žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania a v časti výroku, ktorou žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy dovolacieho konania podľa § 220 O. s. p. zmenil a v časti výroku, ktorou žalovanému uložil povinnosť nahradiť trovy štátu ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil...“, pričom argumentoval takto:

„... Podľa § 142 ods. 1 O. s. p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 148 ods. 1 O. s. p. štát má podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania, ktoré platil. Ak sú u niektorého účastníka predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov, náhrada trov sa proti tomuto účastníkovi zníži o rozsah, ktorý mu súd priznal.

Podľa § 150 ods. 1 O. s. p. ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Podľa § 224 ods. 1 O. s. p. ustanovenia o trovách konania pred súdom prvého stupňa platia i pre odvolacie konanie.

Podľa § 243d ods. 1 O. s. p. ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, súd, ktorého rozhodnutie bolo zrušené, koná ďalej o veci. Pritom je právny názor súdu, ktorý rozhodoval o dovolaní, záväzný. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania.

Citované ustanovenie § 142 ods. 1 O. s. p. vyjadruje zásadu zodpovednosti za výsledok (zásada úspechu) alebo zo zásady zodpovednosti za zavinenie alebo náhodu. Podľa tohto ustanovenia súd prizná náhradu trov účelne vynaložených na uplatňovanie alebo bránenie práva účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Ustanovenie § 150 ods. 1 O. s. p. predstavuje odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok a zo Zásady zodpovednosti za zavinenie a náhodu. Je odôvodnené tým, že prísna aplikácia ustanovení o náhrade trov konania, by mohla v konkrétnych prípadoch viesť k nežiaducim tvrdostiam. Zákon preto stanovuje všeobecné podmienky, za ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k zmierneniu dôsledkov právnych noriem upravujúcich platenie a náhradu trov konania. Toto zákonné ustanovenie dopadá na toho účastníka, ktorý by inak mal právo na náhradu trov konania. Predpokladom jeho použitia je, existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov inak úspešnému účastníkovi a existencia výnimočnosti daného prípadu. K dôvodom hodným

osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácie. Tento dôvod je teda daný charakterom tohto konania alebo charakterom procesnej situácie. Dôvody hodné osobitného zreteľa sa môžu týkať sociálnej situácie účastníkov. V takomto prípade je potrebné pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa prihliadať na osobné, majetkové, zárobné a iné pomery oboch (všetkých) účastníkov, teda nielen toho, koho by postihovala povinnosť nahradiť trovy, ale aj toho, ktorého majetková sféra by bola použitím výnimočného ustanovenia dotknutá. Do úvahy treba brať tiež také okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nároku a prihliadnuť i na postoj účastníkov v konaní. Z uvedeného výkladu § 150 O. s. p. vyplýva, že pri aplikácii tohto zákonného ustanovenia možno prihliadať i na okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku na súde. Nie každú okolnosť, ktorá by aj bola príčinou vzniku sporu, však možno považovať za dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý by inak úspešnému účastníkovi konania, súd náhradu trov konania nepriznal...

Skutočnosť uvedenú žalovaným v podanom odvolaní, že v konaní pred vydaním zrušujúceho rozhodnutia dovolacím súdom žalovaný mal plný úspech však nie je možné považovať za dôvod hodný osobitného zreteľa podľa § 150 ods. 1 O. s. p. Preto odvolací súd túto námietku žalovaného považoval za nedôvodnú.

Odvolací súd tiež nesúhlasil s tvrdením žalovaného, že dôvodom hodným osobitného zreteľa je aj to, že v konaní bol zaviazaný okrem istiny aj na zaplatenie príslušenstva, ktoré sa navýšilo o sumu oveľa vyššiu ako istina. V danom prípade žalobca si dôvodne uplatnil proti žalovanému nárok na zaplatenie provízie podľa § 660 Obchodného zákonníka a nárok na zaplatenie odstupného podľa § 669 ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka. Z rozsudku okresného súdu č. k. 7 Cb 2/2006-513 zo dňa 27. 06. 2013, ako aj z potvrdzujúceho rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41 Cob/255/2013-652 zo dňa 29. 01. 2014 vyplýva, že žalobcovi vzniklo právo na úrok z omeškania podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka v súlade s návrhom žalobcu, pretože k omeškaniu so zaplatením provízie a odstupného došlo v decembri 2002 a z tohto dôvodu bol tento nárok žalobcu na zaplatenie príslušenstva pohľadávky za obdobie od 01. 01. 2003 do zaplatenia dôvodný. Z uvedeného dôvodu nie je možné považovať výšku príslušenstvu priznanej pohľadávky za dôvod hodný osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania úspešnému žalobcovi.

K námietke žalovaného, v ktorej nesúhlasil s priznaním náhrady trov právneho zastúpenia do okamihu prvej právoplatnosti rozhodnutia, odvolací súd uvádza, že podľa § 243d ods. 1, O. s. p. po zrušení rozsudku odvolacieho súdu č. k. 41 Cob/229/2009-385 zo dňa 26. 05. 2010 uznesením dovolacieho súdu – Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 5 Obdo 4/2011-450 zo dňa 30. 06. 2011 odvolací a okresný súd konal ďalej vo veci. Okresný súd v ďalšom konaní vydal nové rozhodnutie vo veci – rozsudok č. k. 7 Cb 2/2006-513 zo dňa 27. 06. 2013, ktorým vyhovel žalobe žalobcu v celom rozsahu. Uvedený rozsudok okresného súdu bol na základe podaného odvolania žalovaným rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41 Cob/255/2013-652 zo dňa 29. 01. 2014 potvrdený. Preto súd v novom rozhodnutí vo veci samej bol povinný rozhodnúť aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania. Z uvedeného dôvodu odvolací súd dospel k záveru, že okresný sud napadnutým uznesením rozhodol v súlade s § 243d ods. 1 O. s. p., keď rozhodol nielen o trovách konania vzniknutých po zrušení rozsudku odvolacieho súdu č. k. 41 Cob/229/2009-385 zo dňa 26. 05. 2010, ale aj o trovách konania vzniknutých v pôvodnom konaní, t. j. do vydania tohto rozsudku odvolacieho súdu. Odvolací súd preto túto námietku žalovaného považoval za nedôvodnú...

... O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 142 ods. 3 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. V odvolacom konaní mal žalobca úspech v priznanej náhrade trov konania pozostávajú z trov prvostupňového, odvolacieho, dovolacieho konania a trov štátu v celkovej výške 17.154,04 Eur, čo predstavuje úspech žalobcu 91,19 %. Žalovaný mal v odvolacom konaní úspech v celkovej výške 1.658,21 Eur, čo predstavuje jeho úspech 8,81 %. Pomer úspechu a neúspechu žalobcu predstavuje 82,38 %. Z uvedeného vyplýva, že žalobca mal v odvolacom konaní neúspech v pomerene nepatrnej časti, a preto mu odvolací súd priznal na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

... K námietke zaujatosti vznesenej žalovaným v odvolaní proti napadnutému uzneseniu odvolací súd uvádza, že odvolací súd predmetnú vec predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o tejto námietke. Najvyšší súd Slovenskej republiky vec vrátil odvolaciemu súdu s tým, že ide o námietku zaujatosti, ktorá sa týka len okolností uvedených v § 14 ods. 3 O. s. p., a preto v takom prípade súd na námietku neprihliada a ani nepredkladá vec nadriadenému súdu.“

Sťažovateľ sa prostredníctvom svojich námietok snaží dosiahnuť iné právne posúdenie nároku na náhradu trov konania. Kritériom na priznanie nároku na náhradu trov konania podľa § 142 Občianskeho súdneho poriadku (v znení účinnom v čase rozhodovania všeobecných súdov) je miera úspechu vo veci, ktorá sa zisťuje u navrhovateľa (žalobcu) aj u odporcu (žalovaného) a závisí od vzťahu meritórneho rozhodnutia k žalobnému petitu.

Krajský súd sa v odôvodnení svojho uznesenia podľa názoru ústavného súdu vyčerpávajúcim spôsobom vysporiadal so všetkými námietkami sťažovateľa, ktoré boli obsahom jeho odvolania, svoj právny názor primerane odôvodnil, nepostupoval arbitrárne, rešpektoval zmysel a účel ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (ktorý bol platný a účinný v čase rozhodovania všeobecných súdov) a jeho argumentácia nie je vnútorne rozporná.

O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak ústavný súd zistí interpretáciu a aplikáciu právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru týkajúcu sa rozhodnutí všeobecných súdov o trovách konania, podľa ktorej vo všeobecnosti platí, že pochybenia pri rozhodovaní o trovách konania spravidla nedosahujú samy osebe takú intenzitu, na základe ktorej možno vysloviť porušenie základných práv a slobôd, akokoľvek sa môže účastníka konania citeľne dotknúť. Ústavný súd pri posudzovaní problematiky trov konania, t. j. problematiky vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi vedľajšej, postupuje nanajvýš zdržanlivo, a k zrušeniu napádaného výroku o trovách konania sa uchýli iba výnimočne, napr. keď zistí, že došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu extrémnym spôsobom alebo že bolo zasiahnuté aj iné základné právo (II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 311/2012, IV. ÚS 210/2013, IV. ÚS 192/2014).

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mal preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03, III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 218/07, III. ÚS 214/2010).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd vyhodnotil argumentáciu sťažovateľa odôvodňujúcu porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v napadnutom uznesení krajského súdu za ústavne udržateľnú a ako jedenu z možných prístupov výkladu a aplikácie relevantnej právnej úpravy. V nadväznosti na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že napadnuté uznesenie krajského súdu nemôže byť v takej príčinnej súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru aj preto, že toto porušenie sa nedá vyvodiť iba z určitého výkladu a aplikácie platných procesných noriem upravujúcich postup občianskoprávných súdov v opravnom konaní (podobne aj I. ÚS 66/98, II. ÚS 811/00), a preto ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Ústavný súd poukazuje na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu (ako aj práva na spravodlivé súdne konanie) nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08).

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. februára 2017